

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr MEDFARM 2023/769

KoF24 Medfarm

Direktiv

Beslutad av Områdesnämnden 2023-09-20

Direktiv forskningsutvärdering kvalitet och förnyelse 2024 vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci, KoF24 Medfarm

Detta direktiv beskriver mål och upplägg för vetenskapsområdet för medicin och farmacis utvärdering, KoF24 Medfarm, som ska genomföras under 2024. Direktivet har arbetats fram i en förstudie vid vetenskapsområdet under våren och försommaren 2023.

Innehåll

Bakgrund och allmänt om KoF24	3
Kortfattad uppföljning från KoF17 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci	3
Mål för KoF24 Medfarm	4
Vision:Medfarm	4
Genomförande KoF24 Medfarm	4
Samband mellan KoF24 Medfarm och Vision:Medfarm	5
Metoder	5
Självvärdering	5
Intervjuer	5
Externa bedömare	6
Underlag	6
Tillgängliga underlag	6
Basdata	6
Indikatorer Vision:Medfarm	6
Bibliometri	7
Utvärderingsorganisation	7
Beslut	7
Stöd i genomförandet av KoF24 Medfarm	7
Budget KoF24 Medfarm	7
Tidplan KoF24 Medfarm	8
Bilagor	9
Övriga relevanta dokument	9

Bakgrund och allmänt om KoF24

Uppsala universitet har hittills genomfört tre egeninitierade universitetsövergripande forskningsutvärderingar, Kvalitet och förnyelse 2007 (KoF07), Kvalitet och förnyelse 2011 (KoF11) samt Kvalitet och förnyelse 2017 (KoF17). Den 20 december 2022 fattade rektor beslut om direktiv för Kvalitet och förnyelse 2024 (KoF24, dnr UFV 2022/1003).

Forskningsutvärderingen, KoF24, ska ha sin utgångspunkt i Uppsala universitets mål och strategidokument (UFV 2018/641). Det övergripande målet med KoF24 är att stärka Uppsala universitets förmåga att bedriva forskning av högsta kvalitet och relevans. KoF24 förväntas bidra till ökad kunskap om forskningens förutsättningar, möjligheter och utmaningar samt bidra med rekommendationer från externa bedömare som underlag för kvalitetsutveckling på alla nivåer inom universitetet.

KoF24 utvärderas i två delar, en universitetsgemensam respektive vetenskapsområdes- eller fakultetsdrivna utvärderingar av forskning och forskningsmiljöer. De universitetsgemensamma temana är forskningsinfrastruktur samt tvär- och mångvetenskap. De vetenskapsområdes- eller fakultetsdrivna utvärderingarna av forskning och forskningsmiljöer ska inkludera följande fyra aspekter:

- Forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse
- Samverkan med omgivande samhälle
- Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd
- Samband mellan forskning och utbildning

Det universitetsövergripande direktivet för KoF24 anger ramarna för vetenskapsområdenas utvärderingar. Dessutom anges att genomförandet av dessa forskningsutvärderingar ska eftersträva en rimlig ambitionsnivå, där arbetet utformas så enkelt och kostnadseffektivt som möjligt.

Områdesnämnden för medicin och farmaci (ON) fattade den 1 mars 2023 beslut om att inleda en förstudie för vetenskapsområdets utvärdering, KoF24 Medfarm. Målet med förstudien var att sätta ramarna för den kommande utvärderingen, se KoF24 Medfarm förstudierapport (dnr MEDFARM 2023/769). Vicerektor var uppdragsgivare för förstudien liksom för KoF24 Medfarm.

Kortfattad uppföljning från KoF17 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci

Uppsala universitets forskningsutvärdering Kvalitet och förnyelse 2017 genomfördes mellan februari 2016 och oktober 2017. Syftet med KoF17 var att stärka universitetet genom en bred analys av hur väl dess forskningsmiljöer fungerar, med särskild tonvikt på de förutsättningar och processer som bidrar till forskningskvalitet och förnyelse. Utvärderingen var således tydligt utvecklingsinriktad.

För vetenskapsområdet för medicin och farmaci resulterade utvärderingen i flera olika kvalitetshöjande åtgärder. Till exempel beslöt områdesnämnden i januari 2018 att inleda en översyn av farmaceutiska fakultetens organisation. En annan central åtgärd var att universitetssjukvårdsstyrelsen efter KoF17 inledde arbetet med att ta fram gemensamma visioner och mål som idag finns beslutade, se "Gemensamma visioner och mål 2020-11-27, dnr Medfarm 2020/1126". Förutom detta har insatser gjorts när det gäller karriärutveckling och kommunikation vid vetenskapsområdet, utbildningen på forskarnivå samt uppföljande arbete vid vetenskapsområdets institutioner. För ytterligare information se skrivelser om vetenskapsområdets uppföljning av KoF17, dnr UFV 2018/1026 och dnr UFV 2019/1033.

Mål för KoF24 Medfarm

Det övergripande målet med forskningsutvärderingen Kvalitet och förnyelse 2024, KoF24, är att stärka Uppsala universitets förmåga att bedriva forskning av högsta kvalitet och relevans.

Målet för Vetenskapsområdet medicin och farmaci forskningsutvärdering, KoF24 Medfarm, är att identifiera goda forskningsmiljöer och med särskilt fokus på forskningsmiljöer med potential att utvecklas. Utgångspunkt för arbetet är vetenskapsrådets mål och strategier, så som de formulerats i Vision:Medfarm (dnr MEDFARM 2020/816). Den övergripande visionen är att: *Vetenskapsområdet för medicin och farmaci bidrar genom forskning, utbildning, utveckling och innovation av högsta kvalitet till en bättre hälsa och ett bättre samhälle.*

Resultatet från forskningsutvärderingen KoF24 Medfarm kan komma att användas som underlag för prioritering av framtida insatser inom ramen för verksamhetsrådets ordinarie verksamhetsplanering.

Vision:Medfarm

Vetenskapsrådets mål och strategier, Vision:Medfarm (dnr MEDFARM 2020/816), är en fördjupning och anpassning av de universitetsövergripande målen i Mål och strategier för Uppsala universitet (dnr UFV 2018/641). Vision:Medfarm togs fram genom ett vetenskapsrådes-övergripande arbete under hösten 2020 och gäller för perioden 2021 till och med 2026. Målen och strategierna följer en specifik struktur, från abstrakt och övergripande till konkret och mätbart.

Vision:Medfarm innehåller fem huvudmål, och varje huvudmål har ett antal delmål under sig. För varje delmål finns sedan ett antal insatser, som är åtgärder vetenskapsområdet ämnar genomföra för att uppnå målen, och indikatorer, som är sätt att mäta måluppfyllelsen. Under varje delmål finns också en redogörelse för hur delmålet återkopplar till Mål och strategier för Uppsala universitet (dnr UFV 2018/641). Huvudmålen i Vision:Medfarm är:

Huvudmål 1 – Vetenskapsområdet för medicin och farmaci bedriver framstående forskning och banar väg för vetenskapliga genombrott för en bättre hälsa.

Huvudmål 2 – Vetenskapsområdet för medicin och farmaci bedriver högklassig utbildning med stark forskningsanknytning i en attraktiv lärandemiljö.

Huvudmål 3 – Vetenskapsområdet för medicin och farmaci har ett nära partnerskap med hälso- och sjukvården, samt andra starka och långsiktiga samarbeten inom och utom universitetet.

Huvudmål 4 – Vetenskapsområdet för medicin och farmaci har en akademisk kultur och miljö med nationell och internationell attraktionskraft.

Huvudmål 5 – Vetenskapsområdet för medicin och farmaci arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning, karriärutveckling, mentorskap och kollegialt ledarskap.

Vision:Medfarm's huvudmål kopplar väl till KoF24 utvärderingens fyra aspekter som ska inkluderas i vetenskapsområdenas utvärdering enligt rektors direktiv.

Genomförande KoF24 Medfarm

Forskningsutvärderingen KoF24 Medfarm kommer att utgå ifrån de fyra huvudaspekter som anges i rektors direktiv samt Vision:Medfarm. KoF24 Medfarm kommer framför allt att bygga på sammanställningar av basdata, bibliometri, relevanta indikatorer från Vision:Medfarm, begränsade självvärderingar, intervjuer med fokusgrupper eller djupare intervjuer med identifierade personer samt platsbesök och utvärdering av ett antal externa bedömare.

Utvärderingen ska även nyttja relevanta underlag, se avsnitt "Underlag" nedan. Andra utvärderingar genomförda i närtid som har belyst frågeställningar relevanta för KoF24 Medfarm ska i möjligaste mån användas för att minska arbetsbelastningen. Det är viktigt att KoF24 Medfarm genomförs med rimlig ambitionsnivå och så kostnadseffektivt som möjligt.

Under förstudien har ett antal nyckelfrågor identifierats och kopplats till huvudmålen i Vision:Medfarm, se bilagd KoF24 Medfarm förstudierapport.

Samband mellan KoF24 Medfarm och Vision:Medfarm

Huvudfokus för KoF24 Medfarm kommer att vara utvärdering av *forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse* som väl speglar **huvudmål 1** i Vision:Medfarm; *Vetenskapsområdet för medicin och farmaci bedriver framstående forskning och banar väg för vetenskapliga genombrott för en bättre hälsa*. Utvärderingen KoF24 Medfarm kommer därmed utgå från detta huvudmål i Vision:Medfarm.

Övriga tre aspekter i rektors direktiv; *Samverkan med omgivande samhälle, Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd* samt *Samband mellan forskning och utbildning* kommer att utvärderas mer övergripande. Dessa aspekter knyter an till tre av Vision:Medfarms huvudmål;

- *Vetenskapsområdet för medicin och farmaci har ett nära partnerskap med hälso- och sjukvården, samt andra starka och långsiktiga samarbeten inom och utom universitetet (nr 3),*
- *Vetenskapsområdet för medicin och farmaci arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning, karriärutveckling, mentorskap och kollegialt ledarskap (nr 5),*
- *Vetenskapsområdet för medicin och farmaci bedriver högklassig utbildning med stark forskningsanknytning i en attraktiv lärandemiljö (nr 2).*

Metoder

För att komplettera basdata, bibliometri och andra underlag har förstudien identifierat några möjliga metoder. I detta avsnitt presenteras föreslagna metoder.

Självvärdering

Självvärderingar är ett värdefullt underlag i en utvärdering men det är viktigt att de utförs med en rimlig ambitionsnivå. Självvärderingarna ska utformas så att de går att använda som underlag för de externa bedömarna. Prefekten och institutionsstyrelse på respektive institution är ansvariga för institutionens självvärdering. Önskemål om självvärderingar kan komma att ställas till utvalda kommittéer och andra organ vid vetenskapsområdet.

Självvärderingarna ska innehålla frågor som kompletterar basdata och andra underlag. Frågorna ska koppla till KoF24 Medfarms övergripande mål att identifiera goda forskningsmiljöer och forskningsmiljöer med potential att utvecklas eller övriga utvärderingsaspekter.

Som del av institutionernas självvärdering ska alla forskargruppledare eller motsvarande kortfattat beskriva sin forskning. Denna information sammanställs för respektive institution och skickas med som underlag till respektive institutionsledning vid självvärderingen.

Intervjuer

Intervjuer kan göras som ett komplement till basdata, bibliometri och självvärderingar, med syftet att identifiera styrkor och utvecklingsområden vid vetenskapsområdet. Urval av intervjupersoner liksom väldefinierade frågor är mycket centralt. Intervjuer kan genomföras i fokusgrupper men i vissa fall kan intervjuer behöva göras med enskilda väl utvalda personer.

Den här typen av intervjuer bör lämpligtvis genomföras av personer med stor erfarenhet av denna typ av arbete. Intervjuerna ska sammanställas så att väsentliga slutsatser och lärdomar klart framgår. Intervjustöd för genomförande och analys kan behöva upphandlas.

Externa bedömare

Externa bedömare ska utifrån sammanställt material och platsbesök identifiera goda forskningsmiljöer och forskningsmiljöer med potential att utvecklas inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci.

De externa bedömarna, ca 8-10 personer, kommer att samlas i en panel som utvärderar hela vetenskapsområdet. De utvärderare som utses har med fördel en bakgrund inom ett nordiskt eller nordeuropeiskt universitet, för att underlätta förståelsen av vetenskapsområdets kontext. Bedömarna har med fördel erfarenhet av att ha haft ledande uppdrag inom medicin och/eller farmaci. Panelen ska bestå av generalister snarare än specialister. Panelen ska träffa alla vetenskapsområdets institutioner samt områdesledningen.

Underlag

Utvärderingen ska nyttja relevanta underlag om vetenskapsområdet. Underlagen behöver vara tillgängliga på både svenska och engelska. I de fall underlag endast finns på engelska kan de ingå i utvärderingen utan att översättning till svenska krävs.

Tillgängliga underlag

Följande underlag kan komma att ingå i utvärderingen:

- Vision:Medfarm,
- relevanta indikatorer från Vision:Medfarm,
- Medfarms förslag till profilområden,
- utvärdering av den kliniska forskningen (ALF-utvärderingen),
- sammanfattning av resursfördelningsutredning vid vetenskapsområdet genomförd 2022 kompletterad med aktuell status hösten 2023,
- genomlysning av forskningsinfrastruktur vid vetenskapsområdet inklusive beslutsunderlag för prioritering av ON hösten 2022, samt
- genomförda utvärderingar av SciLifeLab.

I de fall andra utvärderingar redan har belyst frågeställningar som lyfts inom KoF24 Medfarm så bör dessa i möjligaste mån användas för att minska arbetsbelastningen.

Basdata

Data hämtas med hjälp av GLIS från universitets system Primula, Ladok och Raindance samt relevanta system från Region Uppsala för perioden 2017-2021. Tidsperioden begränsas av tillgången till citeringsdata.

I stora drag utgörs basdata av personaldata, ekonomi- och examensdata, mer information finns i förstudierapporten. Uttag av data kommer att sker vid en bestämd tidpunkt en gång årligen. Samtliga personal- och examensdata kommer ha könsfördelning. Examensdata hämtas från Ladok och i utvärderingen ingår licentiat- och doktorsexamina samt antagna doktorander över fem år.

Indikatorer Vision:Medfarm

De indikatorer från Vision:Medfarm som är relevanta för utvärderingen kommer att användas.

Bibliometri

Uppsala University Annual Bibliometric Monitoring (UU ABM) är en årlig rapport där bibliometriska data för Medfarm kan hämtas. Om ytterligare bibliometriska data anses behövas kan det komma att beställas. För att få citeringsdata för publikationer kan endast data tom 2021 inkluderas.

Utvärderingsorganisation

Vicerektor är uppdragsgivare för KoF24 Medfarm.

Styrgruppen är den samma som för förstudien dvs vicerektor Mats Larhed, ställföreträdande vicerektor Eva Tiensuu Janson, dekan för medicinska fakulteten Karin Forsberg Nilsson och dekan för farmaceutiska fakulteten Mathias Hallberg.

Det praktiska arbetet kommer till stor del utföras av en *kansligrupp*.

Referensgrupper kan komma att involveras i det förberedande arbetet.

Beslut

Under genomförandet av KoF24 Medfarm kommer ett flertal beslut att behöva fattas. Nedan illustreras vilka beslut som fattas av vilken gruppering:

Områdesnämnden fattar beslut om direktiv för genomförande av KoF24 Medfarm inklusive beslut om budgetram samt fastställande av förstudie- och slutrapport.

Områdesnämndens arbetsutskott fattar beslut om externa granskare för KoF24 Medfarm.

Styrgruppen fattar löpande beslut inför och under genomförandet av KoF24 Medfarm så som kommunikationsplan, intervjufrågor, personer och enheter att intervjua, självvärderingsfrågor, urval av enheter som ska besvara självvärderingarna, beställning av bibliometri och referensgrupper (vilka grupper som behövs samt deltagare i dessa).

Kansligruppen ansvarar för genomförandet enligt fattade beslut.

Stöd i genomförandet av KoF24 Medfarm

Områdeskansliet vid Vetenskapsområdet för medicin och farmaci kommer att ge stöd i det praktiska genomförande av utvärderingen samt vid framtagning och sammanställning av olika underlag. KoF24 Medfarm kommer att kräva omfattande resurser och kompetenser vid områdeskansliet under projektets genomförande.

Externt stöd för framtagande av intervjuguide och genomförande av intervjuer kommer att behövas.

Budget KoF24 Medfarm

I rektorsbeslutet om direktiv för Kvalitet och förnyelse 2024 den 20 december 2022 beslutades att totalt 11 350 000 kronor ska avsättas för forskningsutvärderingen. Av dessa medel kommer 3 150 000 kronor vara dedikerade för kostnader vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci.

De avsatta medlen för KoF24 Medfarm kommer användas för bland annat kostnader rörande ersättning till panel, inklusive resor, och intervjustöd samt för att täcka övriga kostnader som kan uppstå under genomförandet av utvärderingen.

Tidplan KoF24 Medfarm

Övergripande tidplan för vetenskapsrådets utvärdering, KoF24 Medfarm:

Höst 2023	Förberedelser inför genomförande: ev upphandling samt anlitage av panel, förberedelser av självvärdering, intervjufrågor osv. Vetenskapsområdena redovisar en tidsplan för planerat genomförande för rektor
Ca nov 2023 – okt 2024	Genomförande av KoF24 Medfarm
Jan 2024	Sammanställning av underlag och utskick till institutionerna
Feb 2024	Självvärdering institutioner
April 2024	Genomförande av eventuella intervjuer
Aug 2024	Sammanställning av underlag och utskick till panelen
Okt 2024	Panelbesök
Ca nov 2024 – feb 2025	Sammanställning av rapport
Februari 2025	Rapport från KoF24 Medfarm klar
April 2025	Forskningsutvärderingskonferens för Uppsala universitet

Bilagor

KoF24 Medfarm – förstudiedirektiv, dnr MEDFARM 2023/769

KoF24 Medfarm – förstudierapport, dnr MEDFARM 2023/769

Kvalitet och förnyelse 2024 (KoF24), projektdirektiv, dnr UFV 2022/1003

Rektorsbeslut om direktiv för Kvalitet och förnyelse 2024 – universitetsövergripande forskningsutvärdering vid Uppsala universitet, dnr UFV 2022/1003

Vision:Medfarm, Implementering av mål och strategier vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci, dnr MEDFARM 2020/816

Övriga relevanta dokument

Biträdande lektorat en utvärdering Sveriges unga akademi

Gemensamma visioner och mål för den verksamhetsintegrerade utbildningen av sjukvårdens professioner, den kliniska forskningen och utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Dnr Medfarm 2020/1126

KoF17 Medfarm_dnr UFV 2018-1026, uppföljning av KoF17 för Medfarm (2018)

KoF17 Medfarm_dnr UFV 2019-1033, uppföljning av KoF17 för Medfarm (2019)

Mål och strategier för Uppsala universitet fastställt av konsistoriet 2019-12-12, dnr UFV 2018/641

Mångfaldsrapport 2018 Medfarm dnr UFV 2020-1006

Uppsala University Annual Bibliometric Monitoring (UU ABM), 2022 (Per Ahlgren)

Stärkt svensk forskningskvalitet till nytta för samhället VR 2023 (dnr 1.2.1-2022-06007)